

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/94/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010461
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Antala
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3120010461.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Antalu a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Petra Tótha v trestnej veci odsúdeného X. J., nar. XX.XX.XXXX v Y. W., naposledy trvale bytom G. 1, okres Y. W., t. č. vo výkone trestu odňatia v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, pre trestný čin prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písm. b) Tr. zákona, o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a o sťažnosti prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 21. mája 2020, pod sp. zn. 6Pp/76/2020 takto

rozhodol:

- I. Podľa § 194 odseku 1 písm. a) Tr. poriadku s a napadnuté uznesenie z r u š u j e v celom rozsahu.
II. Podľa § 66 odsek 1 písm. a), odsek 2 Tr. zákona s a návrh odsúdeného X. J., nar. XX.XX.XXXX na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody ako nedôvodný z a m i e t a.

odôvodnenie:

Trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 21. marca 2016 pod sp. zn. 3T/29/2016 v spojení s uznesením zo dňa 27. februára 2019 (o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia) a v spojení s uznesením Krajského súdu Banská zo dňa 04. júna 2019 pod sp. zn. 5Tos/51/2019 bol odsúdený X. J., nar. XX.XX.XXXX uznaný za vinného zo spáchania trestného činu prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písm. b) Tr. zákona. Za to mu bol uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok, so zaradením na jeho výkon podľa § 48 odsek 2 písm. a) Tr. zákona do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Na výkon uloženého trestu odňatia slobody odsúdený nastúpil dňa 27. septembra 2019 a predpokladaný koniec výkonu trestu odňatia slobody má vyznačený na deň 27. septembra 2020. Lehota pre to, aby mohol byť odsúdený X. J. podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, t. j. po uplynutí 1 uloženého a nariadeného trestu u odsúdeného mala uplynúť dňom 27. marca 2020.

Dňa 31. marca 2020 bol Okresnému súdu Trenčín doručený písomný návrh odsúdeného X. J. na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý aj prostredníctvom zvolenej obhajkyne odôvodnil.

Okresný súd Trenčín na nariadenom verejnom zasadnutí uznesením dňa 21. mája 2020 pod sp. zn. 6Pp/76/2020 podľa § 66 odseku 1, odseku 2 Tr. zákona odsúdeného X. J. podmiennečne prepustil z výkonu vyššie uvedeného trestu odňatia slobody, uloženého a nariadeného odsúdenému vyššie citovaným rozhodnutím a podľa § 68 odsek 1 Tr. zákona mu určil, podľa svojho názoru primeranú skúšobnú dobu na 1 (jeden) rok. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že odsúdený spĺňa kumulatívne všetky potrebné zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Formálnu podmienku odsúdený splnil viac ako vykonanou polovicou uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody a podľa názoru okresného súdu aj druhú zákonnú materiálnu podmienku spočívajúcu v tom, že preukazuje adekvátny stupeň polepšenia počas doterajšieho výkonu

trestu, čo odôvodňujú pozitívne skutočnosti, vyplývajúce z jeho hodnotenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody, na ktoré okresný súd v podrobnostiach poukázal, keď sa na druhej strane okresný súd nestotožnil s určitými negatívnymi poznatkami ústavu, na ktorých ústav založil svoje hodnotenie o čiastočne plnenom stanovenom programe zaobchádzania odsúdeným, ktorý je ale vo výkone trestu iba po prvýkrát, pričom z hľadiska naplnenia tretej zákonnej podmienky považoval okresný súd doterajší výkon trestu odňatia slobody odsúdeným za dostatočný z hľadiska naplnenia účelu trestu v jeho prípade.

Proti tomuto uzneseniu ihneď po jeho vyhlásení podal sťažnosť prokurátor okresnej prokuratúry v neprospech odsúdeného. V odôvodnení svojej sťažnosti poukázal na hodnotenie odsúdeného riaditeľom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, z ktorého vyplýva, že riziko sociálneho zlyhania u odsúdeného je stredne vysoké a resocializačná prognóza je tak u neho menej priaznivá, keď má sklony k páchaniu trestnej činnosti, čo preukazuje jeho päť odsúdení, z ktorých sa odsúdený dostatočne nepoučil, keď mu bola dávaná šanca na svoju nápravu na slobode. Odsúdený preukazuje splnenie podmienok pre podmiennečné prepustenie iba čiastočne a riaditeľom ústavu na výkon trestu odňatia slobody nebolo doporučené jeho podmiennečné prepustenie. Odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody plní program zaobchádzania iba čiastočne. Pokiaľ ide o jeho pracovné povinnosti a výsledky, v týchto má rezervy a má i nízku produktivitu práce. Jeho postoj k spáchanej trestnej činnosti je iba čiastočne kritický, s nižšou úrovňou anticipácie možných následkov svojho konania spojených s roľou otca ako živateľa rodiny a nie je patrične s ňou stotožnený a javí sa ako menej schopný plniť si svoje zákonné vyživovacie povinnosti. Odsúdený sa tiež dostatočne nepodielal na všeobecnom rozvoji svojej osobnosti v rámci konkrétnych činností. Aj podľa názoru prokurátora odsúdený iba čiastočne preukazuje splnenie podmienok (doposiaľ odsúdený nezískal ani jednu disciplinárnu odmenu) na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, keď u odsúdeného nie je daný ani reálny predpoklad, že po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody už nebude páchať ďalšiu trestnú činnosť, vzhľadom na konštatované rizikové faktory v hodnotení riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Preto navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie podľa § 194 odsek 1 písm. b) Tr. poriadku v celom rozsahu zrušil a aby sám rozhodol o zamietnutí návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Odsúdený X. J. sa k písomnému odôvodneniu sťažnosti prokurátora sám ani prostredníctvom zvolenej obhajkyne do konania neverejného zasadnutia krajského súdu nevyjadril.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti, ktorá mu bola spolu so spisom predložená 30. júla 2020, preskúmal podľa § 192 odseku 1 Tr. poriadku, preskúmal na neverejnom zasadnutí dňa 11. augusta 2020 správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia a konanie, ktoré im predchádzalo a zistil, že sťažnosť prokurátora okresnej prokuratúry, ktorá bola podaná oprávnenou osobou a včas, je dôvodná.

Podľa § 66 odseku 1 písm. a) Tr. zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život - ak ide o osobu odsúdenú za prečin, po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody, alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 odseku 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 68 odseku 1 Tr. zákona pri podmiennečnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na 1 rok až 7 rokov a skúšobná doba sa začína podmiennečným prepustením odsúdeného.

Krajský súd na rozdiel od právneho názoru okresného súdu dospel k záveru, že v posudzovanom prípade všetky zákonom vyžadované podmienky na podmiennečné prepustenie odsúdeného X. J. uvedené v ustanovení § 66 odseku 1, odseku 2 Tr. zákona kumulatívne splnené neboli. Odsúdený vykonal už viac ako potrebnú 1 z uloženého a jemu nariadeného predmetného nepodmiennečného trestu odňatia slobody skutočne dňom 27. marca 2020. Teda formálna podmienka na jeho podmiennečného prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody tak splnená bola.

Pokiaľ však ide o ďalšiu, druhú zákonnú podmienku, týkajúcu sa adekvátneho polepšenia sa odsúdeného plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu, v tomto smere krajský súd sa so záverom okresného súdu nemohol stotožniť a musel súhlasiť s názorom prokurátora v tom, že odsúdený splnenie tejto podmienky preukazuje skutočne iba v čiastočnej forme. Odsúdený X. J. tak, ako to vyplýva z obsahu podaného hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu, aj keď vo viacerých smeroch nie je hodnotený celkom negatívne, t. j. pokiaľ ide o jeho správanie, plnenie nariadení a príkazov príslušníkov ZVJS, keď nie negatívne sú hodnotené aj jeho vzťahy s osobami mimo výkonu trestu odňatia slobody (osoby blízke), celkom pozitívne však ale nie je hodnotený pokiaľ ide o jeho pracovné povinnosti a pracovné výsledky, ktoré sú stále podpriemerné, aj keď jeho výkony začali mať stúpajúcu tendenciu a celkom pozitívne nie je hodnotený aj pokiaľ ide o činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti, do ktorých sa zapája iba sporadicky, pričom odsúdený má stále iba čiastočne kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti, má nižšiu úroveň anticipácie možných následkov svojho konania, spojeného s roľou otca a živateľa rodiny, s ktorou nie je relevantne stotožnený a stanovené ciele programu zaobchádzania v časti edukácie plní iba v čiastočnej miere. Konštatuje sa tak, že program zaobchádzania sa u neho plní iba v čiastočnej miere, keď síce nevykazuje disciplinárny trest, ale na druhej strane ani disciplinárnu odmenu a jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nebolo riaditeľom ústavu doporučené. Krajský súd v tomto smere i napriek čiastočne pozitívnemu charakteru hodnotenia odsúdeného, ako základného atribútu pre hodnotenie naplnenia druhej zákonnej podmienky materiálneho charakteru je toho názoru, že odsúdený dôsledne túto druhú zákonnú podmienku pre podmienené prepustenie nespĺňa a v tomto smere uvádza, že odsúdený, ktorý je síce vo výkone trestu po prvýkrát ako to okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia zdôrazňoval, má však doposiaľ stále zrejme rezervy v preukazovaní adekvátneho stupňa svojho polepšenia okrem iného aj s poukazom na to, že si doposiaľ nevytvoril podmienky pre získanie aspoň jednej disciplinárnej odmeny. Naopak, podľa názoru krajského súdu bol blízko tomu, aby bol disciplinárne potrestaný tak, ako to v podrobnostiach o okolnostiach popísal okresný súd v napadnutom uznesení, ktorý však nie správne tieto okolnosti hodnotil iba v prospech odsúdeného. U odsúdeného podľa názoru krajského súdu, v zhode so sťažnostnými námietkami prokurátora, sú navyše podstatné rizikové faktory jeho recidívy, vzhľadom na vyhodnotené stredné riziko sociálneho zlyhania, sklony k páchaniu trestnej činnosti, čiastočne kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti, finančné dlhy, nízka úroveň vzdelania a intelektu a tým aj nižšia schopnosť sa riadne zamestnať na slobode. Krajský súd musí vzhľadom na uvedené skutočnosti konštatovať, že odsúdený dôsledne nespĺňa ani tretiu materiálnu zákonnú podmienku pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, t. j. predpoklad, že na slobode, po podmienenom prepustení bude skutočne viesť už iba riadny život. Tento predpoklad musí byť podložený viacerými pozitívnymi skutočnosťami, čomu však u odsúdeného X. J. ako je vyššie uvedené, tak nie je.

Na základe uvedených skutočností preto krajský súd dospel k záveru, že odsúdený X. J. kumulatívne s formálnou podmienkou dôsledne nespĺňa aj všetky zákonné materiálne podmienky pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody tak, ako na to odlišne (aj podrobne) poukazoval okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, s ktorými dôvodmi sa krajský súd v otázke naplnenia materiálnych podmienok pre podmienené prepustenie odsúdeného nestotožnil. Krajský súd pripomína, že podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je a ani nemôže mať skutočne charakter akejsi odmeny iba za relatívne dobré správanie sa odsúdenej osoby, ale ide o taký mimoriadny inštitút, ktorým sa iba v odôvodnených prípadoch a po náležitom kumulatívnom splnení všetkých troch zákonných podmienok zasiahne do rozhodnutia súdu o uloženom treste odňatia slobody tak, že u odsúdenej osoby už nie je nevyhnutné pôsobiť v pozitívnom smere bezprostredným výkonom trestu odňatia slobody, ale odsúdenému sa poskytne príležitosť na slobode - za istých zákonných a súdom určených podmienok - preukázať, že vie viesť riadny život občana, predovšetkým bez páchania ďalšej trestnej činnosti.

Krajský súd vzhľadom na vyššie uvedené dôvody musel preto napadnuté uznesenie okresného súdu (s určením inak neprimerane krátkej skúšobnej doby iba na samej dolnej hranici zákonného rozpätia 1-7 rokov a navyše bez uloženia probačného dohľadu nad správaním sa odsúdeného počas plynutia skúšobnej doby a na jeho posilnenie aj neuložené primerané povinnosti a obmedzenia) podľa § 194 odsek 1 písm. a) Tr. poriadku v celom rozsahu zrušiť a vzhľadom k tomu, že okresný súd vykonal všetky potrebné a dostupné dôkazy, na podklade ktorých bolo možné meritórne rozhodnúť, rozhodol krajský súd sám tak, že podľa § 66 odseku 1, odseku 2 Tr. zákona návrh odsúdeného X. J. na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ako nedôvodný zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.